

stolenes Afgjærelse, fordi de ikke ere behørig afgjorte ved Arvelovgivningen. Men den Sort Spørgsmaal vilde blive ganske anderledes rige og frugtbare, hvis vi i al Korthed føre Bestemmelsen over paa Jordendomme; thi da vil ikke blot det Spørgsmaal opstaae: "Er det Eiendom eller ikke Eiendom?" — vi pleie jo at sige, at naar en Mand ikke kan sælge og afhænde, har han ikke Eiendomsret — men der vil opstaae ganske anderledes Spørgsmaal, end hvor der kun er Tale om simple Capitalformuer. Capitalformue kan nemlig kun bruges paa een Maade; den skal staae Renter. Med Hensyn til Jordendomme derimod opstaaer der fremdeles Spørgsmaal som disse: Er det en Mand, paa hvis Eiendom der hviler et saadant Baand, tilladt at bortforpagte den udover sin Levetid; kan han afflutte saadanne langvarige Contracter? Kan en saadan Mand gjøre ved sine Slave, hvad han lystet? Flere Spørgsmaal af den Natur kunne opstaae. Og dernæst skal jeg tillade mig at bemærke, at medens § 28 henviser til en Administration, som allerede er tilstede, nemlig Overformynderiet, saa skulle vi ved disse Jordfideicommisser ikke alene have en Administration — det vil, som Lovudkastets Motiver sige, være Justitsministerens Opgave at tage Hensyn dertil under Confirmationsspørgsmaalet — men lad der nu ogsaa være indsat en Administrator af Testator, eller lad en saadan være tilforordnet af Justitsministeren, saa skal der dog ogsaa føres Tilsyn med Administrationen; det skal paasees, at For skrifterne efterfølges, og at Eiendommen ikke misbruges, og medens det med Hensyn til vore Stamhuse har medført, at der er blevet oprettet et særskilt Contoir under Justitsministeriet for nogle faa Eiendomme, for de faa fideicommisjariffe Eiendomme, som vi nu have, vil jeg henstille til det ærede Thing, hvormange Contoirer det maaskee da vilde blive nødvendigt at oprette, hvis det blev Skik her i Landet med Hensyn til alle de øvrige Eiendomme at belægge dem med et saadant Baand, hvilken Skare af Embedsmænd der da var nødvendig dertil. — Men der er endnu een Ting, som ligger mig særlig paa Sinde, og det er, at,

naar vi skulde have slige Baand paa Eiendomme, maatte vi dog af Interesse for Jordernes behørig Dyrkning gjøre det muligt for Eieren at optage Laan, behæfte Jorden. Har Christian den Femtes Lov ikke glemt saadanne Bestemmelser ved sine Stamhuse, saa haaber jeg ogsaa, at det høie Thing heller ikke vil glemme det ved de nye Fideicommisser, som herefter vilde reise sig. Og, mine Herrer, een Ting endnu lægger jeg Vægt paa. Imedens vi nu have og altid have haft en Regel for, hvorledes Stamhuse kunne gaae ud af Verden, maae vi dog, selv om vi kun tillægge denne Lov den allermindste Betydning, ogsaa her tænke paa at tilvejebringe en Mulighed for, at et saadant Baand, der er paalagt for en Mand's Levetid, kan afrystes. Det kan ikke være den høitærede Justitsminister ubejendigt, hvorledes § 28, endog hvor der kun er Tale om en Capital, kan virke trykkende paa Familien, kan gjøre den aldeles ulykkelig, naar den ikke er istand til at faae Baandet hævet. Med Hensyn til Capitaler bestemmer Loven af 1845, hvorledes de kunne tages ud af Overformynderiet og sættes ind i en anden Anstalt, naar der kun er antagelig Sikkerhed; men Jorderne kunne ikke saaledes omslyttes. Der maa altsaa være en Afgang til at faae Baandet hævet, hvis det er i Familiens Interesse, ikke at tale om, at det var det Rigtigste at have en Lovbestemmelse om, at Baandet af sig selv ophørte, naar den Elægt, i hvis Interesse Baandet var blevet paalagt, ikke kom til at eksistere eller uddøde. Og her skal jeg tillade mig at bemærke, at der ikke eksisterer nogen Lovgivning, der tilsteder at lægge et saadant Baand, et indskrænket fideicommisjariff, et tidsbestemt fideicommisjariff Baand paa Eiendommen, uden tillige at indeholde en Bestemmelse, der giver Vedkommende en Berettigelse til at kunne optage Laan, ja, endog en Berettigelse, i alt Fald en Afgang, til at faae det fideicommisjariffe Baand ophævet. Jeg frygter for at opholde det ærede Thing for længe, ellers vilde jeg, da det er en Sag, som ligger mig meget paa Hjerte, tillade mig endnu et Dieblit at dvæle ved de europæiske Lovgivninger i saa Henseende. Jeg vilde da først see hen til Sverige.